

اثر محافظتی اکسیتوسین بر متغیرهای کمی و کیفی اسپرماتوژن در بیضه موش صحرایی با ایسکمی-پرفیوژن مجدد

رضوانه قاسمزاد (MSc)^۱- دکتر فهیمه محمدقاسمی (PhD)^۲- دکتر معصومه فغانی (PhD)^۳- دکتر محمدهادی بهادری (PhD)^۴

*نویسنده مسئول: مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

پست الکترونیک: parsahistolab@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۱۱/۲۸ تاریخ پذیرش: ۹۳/۰۴/۲۹

چکیده

مقدمه: اکسیتوسین هورمونی نانو پیتیدی است که بر سطوح مختلف استرس سلولی تاثیر می‌گذارد.

هدف: تعیین اثر اکسیتوسین اگزوژن بر متغیرهای کمی و کیفی اسپرماتوژن در بیضه موش صحرایی با ایسکمی-پرفیوژن دوباره در کوتاه‌مدت مواد و روش‌ها: در این مطالعه تجربی، موش‌های صحرایی بالغ نر نژاد آلبینو ویستار (۲۸ عدد) به طور تصادفی به ۵ گروه تقسیم شدند: ۱- گروه کنترل، ۲- گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد (IR)، ۳- گروه اکسیتوسین (OT)، ۴- گروه اکسیتوسین حین القای ایسکمی (OTA+IR)، ۵- اکسیتوسین پس از القای پرفیوژن مجدد (IP). ایسکمی با چرخش ۲۲۰ درجه طناب اسپرماتیک در جهت عقربه‌های ساعت القا شد. پس از ۲ ساعت با چرخش خلاف عقربه‌های ساعت، پرفیوژن مجدد برقرار شد. اکسیتوسین به میزان $0.03\text{ }\mu\text{g}/\text{Kg}$ به صورت داخل صفاقی (IP) در گروه‌های زیر درمان با دارو تزریق شد. یک ساعت پس از پرفیوژن مجدد از بیضه چپ برای ارزیابی‌های: جانسون و هیستومورفوتری و رادیوایمونومتری برای مطالعه کمی و کیفی اسپرماتوژن و سطوح هورمون‌های جنسی نمونه گیری شد.

نتایج: القای ایسکمی در گروه IR به طور محسوس منجر به کاهش سلول‌های زایا، ادم و احتقان بافت همبند بیضه شد. ضخامت اپیتلیوم ژرمینال، نمره جانسون و تعداد سلول‌های اسپرماتوسیت پاکی تن به طور معنی‌دار کاهش ($p < 0.01$) یافت در حالی که سطوح هورمون‌های جنسی در هیچ کدام از گروه‌ها تغییر معنی‌داری نکرد.

اکسیتوسین در هدوگروه OTA+IR و OTD+IR و ۵-متغیرهای کمی و کیفی را به صورت معنی‌دار پیشود بخشید ($p < 0.05$). نتیجه‌گیری: مطالعه ما نشان داد تجویز $0.03\text{ }\mu\text{g}/\text{Kg}$ اکسیتوسین آثار محافظتی هم بر متغیرهای کمی و هم متغیرهای کیفی اسپرماتوژن در بیضه زیر ایسکمی یا پس از ایجاد ایسکمی دارد. این اثرات چهسا با کاهش استرس سلولی بدون تاثیر بر محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-گنادی انجام می‌شود.

کلید واژه‌ها: آسیب ایسکمی-ریبرفیوژن/ اکسیتوسین/ بیضه/ هورمون‌های جنسی

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره بیست و سوم شماره ۹۲، صفحات: ۶۲-۵۳

مقدمه

گونه‌های فعال اکسیژن (ROS) و در نتیجه پراکسیداسیون لیپیدهای غشای سلولی، دنا توره شدن پروتئین‌ها، آسیب به DNA و اختلال عملکرد سلول در نهایت مرگ سلول و یا آپوپتوز می‌شود^(۱). به دنبال پیچش یک طرفه بیضه، تغییر بیوشیمی مارکرهای استرس اکسیداتیو خیلی سریع بروز می‌کنند^(۲). در بافت‌های گوناگون مانند کبد^(۳) (کلیه^(۴) و قلب^(۵)) و ایسکمی-پرفیوژن مجدد آسیب بافتی ایجاد می‌کند. تولید ROS با دو فاز در بافت‌های دچار ایسکمی-پرفیوژن مجدد همراه است: (الف) بی‌درنگ پس از پرفیوژن مجدد رخدانی دهد و چند ساعت طول می‌کشد و آسیب سلولی آن برگشت ناپذیر است که در این فاز تولید ROS و اختلال

پیچش بیضه یا درست‌تر، پیچش طناب اسپرماتیک یکی از علل مراجعه به اورژانس جراحی است که نوزادان، نوجوانان و بزرگسالان را تحت تاثیر قرار می‌دهد^(۱). شیوع آن ۱ در ۴۰۰۰ نفر تا سن ۲۵ سالگی تخمین زده شده است^(۲). این فرایند که از پیچیده شدن بیضه حول محور طناب اسپرماتیک ناشی می‌شود منجر به قطع جریان خون یا ایسکمی بیضه می‌شود^(۲). تشخیص سریع و مداخله جراحی برای جلوگیری از آسیب دائمی بافت بیضه باسته است^(۳). مهم‌ترین پاتوفیزیولوژی این اتفاق آسیب ایسکمی-پرفیوژن مجدد است که در واقع همان قطع جریان خون و سپس برقراری دوباره جریان خون است که منجر به تولید بیش از حد

۱. مرکز تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

۲. مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران

داده شده که اکسی‌توسین باعث سرکوب حرکت اسپرم می‌شود^(۹). هر چند که بر خلاف این یافته‌ها نیز دیده شده که تجویز تک‌دوز وریدی اکسی‌توسین به مردان الیگو اسپرم منجر به تغییر در حجم مایع انزال، تعداد کل و حرکت اسپرم‌ها نمی‌شود^(۱۴). به طور کلی اکسی‌توسین علاوه بر فرایند استروئیدوژنر، در انقباض لوله‌های سمی نی‌فر و مجرای اپیدیدیم نقش دارد^(۱۵). آزمایش‌های تجربی نشان داده‌اند که اکسی‌توسین اگزوژن در بافت‌هایی چون قلب^(۱۶) و کلیه^(۶) کبد^(۱۷) ماهیچه‌های اسکلتی^(۱۷) و مثانه^(۱۸) زیر ایسکمی- پرفیوژن مجدد اثر محافظتی دارد. نظر به این که پیچش بیضه اورژانس جراحی است و درمان نشدن بموقع آن منجر به نازائی فرد می‌شود؛ بی‌گمان بکارگیری روش‌های که بتواند بیضه را در برابر پیچش محافظت کند و در همان‌سان از جراحی یا برداشت بیضه جلوگیری کند ارزشمند خواهد بود. لذا هدف از مطالعه این بود که بررسی شود آیا تجویز اکسی‌توسین در بیضه زیر ایسکمی- پرفیوژن مجدد می‌تواند باعث حفظ متغیرهای کمی و کیفی اسپرماتوژنر در موش صحرائی بالغ شود یا خیر.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه تجربی ۲۸ موش صحرائی نژاد آلبینو ویستار بالغ (سن ۸ تا ۱۰ هفته) و وزن ۲۵۰ تا ۳۰۰ گرم استفاده شد. حیوانات در ۱۲ ساعت روشنایی و ۱۲ ساعت تاریکی قرار داده شدند. دمای اتاق نگهداری $23 \pm 2^{\circ}\text{C}$ و درصد رطوبت اتاق٪ ۶۰-۷۰ بود. حیوانات در همه گروه‌ها دسترسی کامل به غذا و آب آشامیدنی داشتند. ملاحظه اخلاقی بر اساس دستور کار با حیوانات مندرج در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گیلان صورت گرفت.

حیوانات بصورت تصادفی به ۵ گروه تقسیم شدند: ۱- گروه کنترل: بدون هیچ مداخله پیچش بیضه یا هورمونی لیکن مانند سایر گروه‌ها زیر بیهوشی و جراحی قرار گرفت. ۲- گروه ایسکمی- پرفیوژن مجدد (IR)، ۳- گروه اکسی‌توسین (OT)، ۴- گروه اکسی‌توسین حین القای (OTD+IR)، ۵- گروه اکسی‌توسین بی‌درنگ پس از القای پرفیوژن مجدد (OTA+IR).

کارکرد میتوکندری در فسفریالاسیون اکسیداتیو رخ می‌دهد اما چون در این مرحله سلول قادر است با آنتی‌اکسیدان‌های سیستم گلوتاتیون پراکسیداز سلولی که اولین خط دفاعی است، دفاع کند به همین دلیل تغییر سلولی قابل برگشت خواهد بود^(۹). ب) چند ساعت تا چند روز طول می‌کشد، و با تغییر برگشت ناپذیر سلول همراه است^(۵). به نظر می‌رسد برداشت‌کننده‌های ROS بافت‌های مختلف را در برابر ایسکمی- پرفیوژن مجدد محافظت بنمایند. در این راستا نشان داده شده که استفاده از آنتی‌اکسیدان‌هایی مانند ویتامین E یا سوپر اکسیدیس موتاز و کاتالاز، پیش از ایجاد ایسکمی می‌تواند بافت‌هایی مانند بیضه^(۱۰) و کبد^(۵) را در برابر آسیب اکسیداتیو حفظ کند.

دوره بحرانی درمان جراحی پیچش بیضه ۴ تا ۶ ساعت است. در غیر این صورت فرد دچار نازائی شده که باعث بروز مشکلات روحی، اقتصادی و اجتماعی برای فرد خواهد شد^(۱).

اکسی‌توسین نوعی هورمون نانو پپتیدی است که در هسته‌های موازی بطنی (پاراونتريکولار) و فوق بصری (سوپر اپتیک) هیپوتالاموس تولید می‌شود. به علاوه در بافت‌های محیطی مانند رحم، جفت، آمنیون، جسم زرد، بیضه و قلب نیز تولید می‌شود^(۱۱). این هورمون بر رفتار جنسی، زایمان و خروج شیر و رفتارهای اجتماعی اثر دارد. در مردان منشا اکسی‌توسین بیضه‌ها سلول‌های لیدیگ بوده^(۱۱) و ترشح آن تحت تاثیر هورمون لوتوپیزه‌کننده (LH) است. گیرنده‌های اکسی‌توسین در بیضه انسان‌ها و پریمات‌ها بر سلول‌های لیدیگ و سرتولی وجود دارند. اکسی‌توسین کارکرد سلول‌های لیدیگ و ترشح تستوسترون را توسط آنها تنظیم می‌کند^(۵). علاوه بر آن با افزایش فعالیت ۵ آلفاردوکتاز در تبدیل تستوسترون به دی‌هیدروتستوسترون نیز نقش دارد^(۱۲). علاوه بر بیضه، اپیدیدیم نیز دارای گیرنده اکسی‌توسین است. ناگفته نماند فعالیت سلول‌های پوششی اپیدیدیم نیز خود وابسته به دی‌هیدروتستوسترون است ضمن این‌که اکسی‌توسین نیز ترشح می‌کنند^(۱۲). تجویز اکسی‌توسین به موش‌ها باعث کاهش حرکت اسپرم در دفران می‌شود^(۱۳). در حالی که در مطالعات آزمایشگاهی (in vitro) در انسان نشان

- نمی شود.
- ۸: تعداد اسپرم خیلی کم است.
- ۷: اسپرم دیده نمی شود ولی تعداد زیادی اسپرماتید گرد وجود دارد.
- ۶: تعداد کمی اسپرماتید گرد دیده می شود.
- ۵: هیچ اسپرم و اسپرماتید گردی دیده نشده، ولی تعداد زیادی اسپرماتوسیت اولیه دیده می شود.
- ۴: تعداد خیلی اندکی اسپرماتوسیت اولیه دیده می شود.
- ۳: هیچ اسپرماتوسیت اولیه دیده نشده، تنها اسپرماتوگونی دیده می شود.
- ۲: هیچ سلول زایا وجود ندارد، تنها سلول سرتولی دیده می شود.
- ۱: نه سلول زایا و نه سلول سرتولی دیده می شود و لوله ها آتروفیه هستند.

ارزیابی تعداد سلول های زایای بیضه: در ارزیابی تعداد شمارش سلولی انجام شد. شمارش سلول ها براساس مورفولوژی آنها بود. برای شمارش در هر حیوان مقطع عرضی بیست لوله سمی نیفروس در 1 mm^2 شمرده شد که به این منظور لنز مدرج گذاشته شده بر میکروسکوپ بکار رفت. اسپرماتوژن در موش صحرایی براساس مدل لبلوند و کلمونت ۱۴ مرحله دارد که هر مرحله جمعیت ویژه سلولی دارد (۲۱). ما در این مطالعه از اسپرماتوژن در مرحله ۸ استفاده کردیم که دارای سلول های اسپرماتوگونی A، پره لپتون، اسپرماتوسیت اولیه پاکی تن، اسپرماتید گرد یا نسل ۸ و اسپرماتیدهای دراز یا نسل ۱۹ هستند همه شمارش ها با بزرگنمائی $\times 400$ انجام شد.

مورفومتری متغیرهای لوله سمی نیفروس: مورفومتری نیز با لنزی مدرج، گذاشته شده بر گرید چشمی میکروسکوپ انجام شد. پارامترهای اندازه گیری شامل قطر مجرأ و لوله سمی نیفروس و ضخامت اپی تیلوم زایگر بود. در هر حیوان ۲۰ لوله سمی نیفروس در مقطع عرضی در گام ۸ اسپرماتوژن و در 1 mm^2 ارزیابی شد. در اندازه گیری متغیرهای گوناگون به ترتیب زیر عمل شد: ابتدا قطر کوچک d_1 و سپس، قطر بزرگ d_2 محاسبه شد. سپس، میانگین آنها D به عنوان قطر پارامتر مورد نظر ارزیابی و همه اندازه گیری ها براساس میکرون

روش جراحی و ایجاد ایسکمی: حیوانات ابتدا با کتامین (۵۰ mg/kg) وزایلازین (۲/۲۰ mg/kg) (۱۹) بی هوش شدند، برای ایسکمی، طناب اسپرماتیک حیوان با پیچش ۷۲۰ درجه در جهت عقره های ساعت به مدت ۲ ساعت زیر پیچش قرار می گرفت و از ۳/۰ کاتگوت جهت برقرار ماندن پیچش بیضه استفاده شد. بدین ترتیب با قطع جریان خون ایسکمی بوجود می آمد. پس از ۲ ساعت با باز کردن آن در خلاف جهت پیچش و برقراری جریان خون، پروفیوژن مجدد برقرار می شد (۲۳). رنگ بافت بیضه در حالت عادی روشن است و قوام نرمی دارد. پس از ایسکمی، دچارتغیر رنگ ارغوانی شده و قوام آن نیز سفت تر می شود (۲۳). در گروه های ۴ و ۵، اکسیتوسین به ترتیب در حین ایسکمی و بی درنگ پس از القای پروفیوژن مجدد داخل صفاقی تزریق شد (۶). یک ساعت پس از پروفیوژن مجدد از بیضه چپ نمونه برداری می شد. به منظور ارزیابی هورمون های جنسی، تستوسترون، هورمون لوთئینیزه کننده (LH) و هورمون تحییک کننده فولیکولی (FSH) از ورید اجوف تحتانی به میزان ۱ میلی لیتر خون تهیه شد.

ثبت بافتی و آماده سازی نمونه ها: نمونه بیضه در فرمالین فسفات با فر ۱۰٪ به مدت ۳ تا ۵ روز در دمای اتاق نگهداری و پس از اطمینان از ثبوت بافتی، برای پاساز بافتی از اتانول با درجه افزاینده، گریل و پارافین مذاب استفاده شد. بیضه ها از درازا در پارافین، قالب گیری شدند، سپس با دستگاه میکروتوم ۵ μm (Leitz, German) از هر نمونه ۴-۵ اسلاید به ضخامت $5\text{ }\mu\text{m}$ تهیه و به روش هماتوکسیلین- ائوزین رنگ آمیزی و با میکروسکوپ نوری (Olympus, Japan) و بزرگنمایی ۴۰۰ مطالعه شد.

ارزیابی بلوغ اسپرماتوژن به روش جانسون: برای ارزیابی بلوغ اسپرماتوژن از مقایسه جانسون استفاده شد. بدین منظور از مقطع عرضی ۱۰۰ لوله سمی نی فر در هر حیوان استفاده شد و به هر لوله بر اساس سنجه های زیر نمره ۱ تا ۱۰ تعلق گرفت (۲۰).

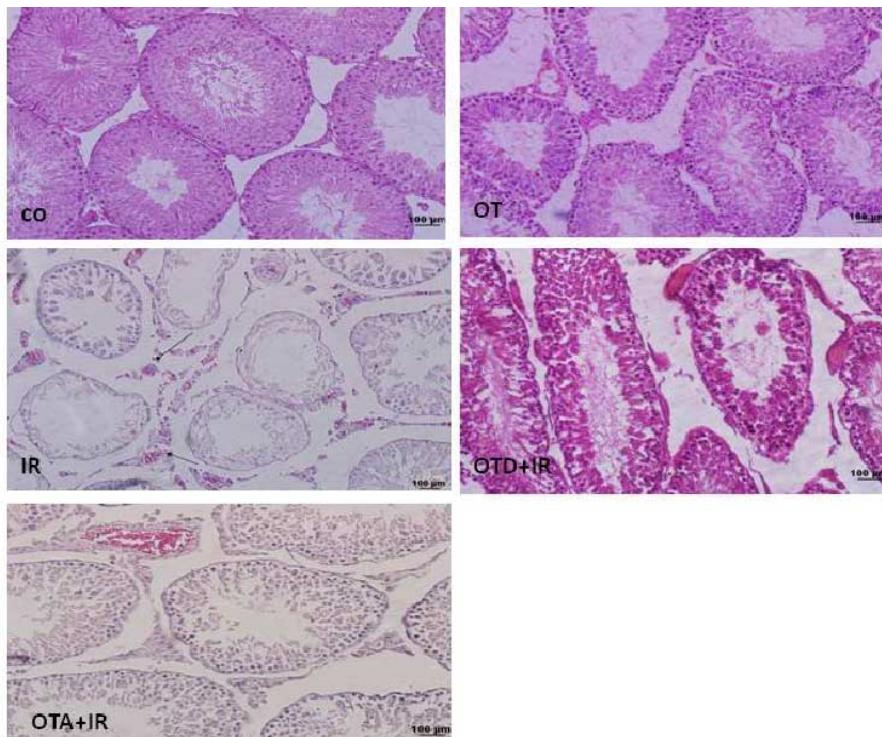
- ۱: اسپرماتوژن کامل، تعداد زیادی سراسپرم که در حاشیه لومن گرد و منظم قرار دارند.
- ۹: تعداد زیادی اسپرم وجود دارد ولی لومن گرد و منظم دیده

کولموگراف- اسپرمنوف برای نرمال بودن داده‌ها ارزیابی و پس از آن از روش آنالیز واریانس یک طرفه استفاده شد. در صورت معنی‌داری یا $p < 0.05$ ، داده‌ها روش توکی مورد ارزیابی قرار گرفت و بدین ترتیب معنی‌داری بین گروه‌ها نیز مشخص شد. داده‌های کیفی نیز به روش مورفولوژی مقایسه شدند. تجزیه و تحلیل آماری نیز با برنامه spss ویرایش ۱۷ صورت گرفت.

محاسبه شد.

ارزیابی هورمون‌های جنسی: نمونه‌های خون، به مدت نیم ساعت در دمای اتاق نگهداری، سپس، در ۳۰۰۰ rpm به مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ شد. به دنبال جدا شدن سرم از سلول‌های خونی، نمونه سرم در ۲۰-درجۀ سانتی‌گراد نگهداری و برای ارزیابی هورمون‌های جنسی (LH، FSH و تستوسترون) از رادیوایمونومتری (Serotec) استفاده شد.

آنالیز آماری: همه داده‌های کمی ابتدا به روش ناپارامتری



شکل ۱: میکرو گراف نوری: مقطع عرضی از لوله‌های سمی نیفروس موش صحرایی. گروه کنترل (CO): لومن‌ها کاملاً منظم، اسپرمانتوژنر فعال. ضخامت اپی‌تلیوم ژرمینال در حد طبیعی و بافت همبند بدون احتقان و ادم. گروه اکسی‌توسین (OT): لومن‌ها کاملاً منظم، اسپرمانتوژنر فعال. ضخامت اپی‌تلیوم ژرمینال در حد طبیعی و بافت همبند بدون احتقان و ادم و از نظر مورفولوژی تفاوتی با گروه کنترل ندارد. گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد (IR): ضخامت اپی‌تلیوم ژرمینال به طور محسوسی کاهش یافته است. احتقان عروق خونی در داخل بافت بینایی‌نی دیده می‌شود (پیکانه‌ها به ادم و احتقان اشاره می‌کنند). گروه اکسی‌توسین حین القای ایسکمی (OTD+IR): ادم و احتقان به طور محسوسی کاهش و ضخامت اپی‌تلیوم ژرمینال و همچنین تعداد سلول‌های زایا به طور محسوسی افزایش یافته است. گروه اکسی‌توسین بعد از القای پرفیوژن مجدد (OTA+IR): کاهش ادم و احتقان، افزایش ضخامت اپی‌تلیوم ژرمینال در تصویر کاملاً مشهود است. رنگ آمیزی H&E بزرگنمایی $\times 200$.

فاز ۸ اسپرمانتوژنر بودند، حاشیه منظم و تعداد کمایش زیادی اسپرمانتوزویید داشتند. در بافت بینایی، بافت همبند سست حاوی رگ‌های خونی و سلول‌های همبند به انضمام سلول‌های لیدیگ مشاهده می‌شد. سلول‌های لیدیگ به صورت گروهی و توده‌ای اسیدوفیل دیده می‌شدند. در حالی که در گروه زیر ایسکمی- ری پرفیوژن در اپی‌تلیوم ژرمینال سلول‌های زایای

نتایج

بر اساس مشاهده بیضه گروه کنترل با میکروسکوپ نوری اسپرمانتوژنر در لوله‌ها فعال بود. تمام رده‌های سلولی شامل سلول‌های اسپرمانتوگونی، اسپرمانتوسیت اولیه و ثانویه، اسپرمانایدیهای گرد، اسپرمانایدیهای دراز اسپرماناتوزآ و همچنین، سلول‌های سرتولی دیده شدند. محدوده بیشتر لومن‌ها که در

مشاهده می‌شد. لوله‌های سمتی نیفردر گروههای زیر درمان ترکیبی با اکسی‌توسین و ایسکمی-پرفیوژن مجدد (در هر دو گروه ۴ و ۵)، در مقایسه با گروه زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد از نظر مورفولوژی شرایط طبیعی‌تری داشتند. ضخامت اپی‌تلیوم ژرمنیال به نظر افزایش یافته بود و ادم بافت بینایینی و احتقان عروق خونی کمتر شده بود. سازماندهی سلول‌های زایا در گروههای ۴ و ۵ در مقایسه با گروه زیر ایسکمی منظم‌تر بود (شکل ۱).

دژنره یا در حال دژنره مشاهده می‌شد و در برخی لوله‌ها، سلول‌های زایا از غشای پایه جدا شده بودند. در بافت بینایینی ادم و احتقان عروق خونی به چشم می‌خورد هرچند که اثری از سلول‌های التهابی مانند نوتروفیل‌ها دیده نمی‌شد. تعداد سلول‌ها و همچنین قطر متغیرهای لوله سمتی نیفروس در این گروه به‌طور چشمگیر کاهش داشت. گروه تحت درمان با اکسی‌توسین نیز از نظر مورفولوژی تفاوتی با گروه کنترل نداشت و در این گروه نیز اسپرماتوژن در لوله‌ها به‌طور فعال

جدول ۱. تأثیر اکسی‌توسین بر تعداد سلول‌های زایای بیضه موش صحرائی بالغ زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد

گروه	اسپرماتوگونی	اسپرماتوسیت اولیه پره لپتون	اسپرماتوسیت اولیه پاکی تن	اسپرماتید گرد	اسپرماتید دراز	اسپرماتید
کنترل	۱/۶۶ \pm ۰/۲۷	۹/۳ \pm ۱/۵۹	۱۱/۶۹ \pm ۱/۵۰	۳۸/۶۲ \pm ۳/۰۸	۲۶/۴۳ \pm ۴/۴۰	
IR	۱/۶۰ \pm ۰/۵۴	۸/۳۸ \pm ۱/۹۵	۷/۴۶ \pm ۱/۷۸ a*	۳۱/۱۶ \pm ۳/۳۱	۲۰/۶۹ \pm ۱۱/۹۷	
OT	۱/۵۴ \pm ۰/۳۷	۸/۵۵ \pm ۲/۴۸	۹/۸۲ \pm ۱/۱۳	۳۵/۲۶ \pm ۳/۳۱	۲۱/۴۱ \pm ۸/۱۲	
OTA	۱/۵۵ \pm ۰/۴۴	۸/۷۲ \pm ۲/۱۸	۷/۱۸ \pm ۱/۵۴	۳۵/۰۶ \pm ۳/۰۰	۲۱/۲۰ \pm ۸/۶۳	
OTD	۱/۴۱ \pm ۰/۲۶	۹/۰۷ \pm ۳/۰۸	۱۰/۵۲ \pm ۲/۹۹ b	۳۷/۶۴ \pm ۴/۹	۳۰/۴۱ \pm ۱۷/۷۴	

کلیه داده‌ها به صورت میانگین \pm انحراف معیار بیان شده‌اند. a: مقادیر معنی‌دار در مقایسه با کنترل ($P < 0.01$). b: مقادیر معنی‌دار در مقایسه با IR ($P < 0.05$). IR: ایسکمی-پرفیوژن مجدد. OT: اکسی‌توسین. OTD: اکسی‌توسین در حین القای ایسکمی.

اسپرماتوژن نداشت هرچند که تجویز اکسی‌توسین حین القای ایسکمی-پرفیوژن مجدد به‌طور معنی‌دار بلوغ اسپرماتوژن نداشت. در مقایسه با گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد افزایش داده بود در مقایسه با گروه زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد تاییری بر افزایش نمره پس از القای ایسکمی-پرفیوژن مجدد مجدد تاییری بر افزایش نمره جانسون در مقایسه با گروه زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد نداشت (جدول ۲).

در مطالعه مورفومتری، برخی متغیرهای لوله سمتی نیفروس شامل ضخامت اپی‌تلیوم ژرمنیال و قطر لوله سمتی نیفروس در گروههای زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد در مقایسه با گروه کنترل به‌طور معنی‌دار کاهش نشان داد ($P < 0.01$). درحالی که قطر مجرأ در مقایسه با کنترل به‌طور معنی‌دار افزایش داشت مجدد ضخامت اپی‌تلیوم ژرمنیال را در مقایسه با گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد به صورت معنی‌دار افزایش داد ایسکمی-پرفیوژن مجدد به صورت معنی‌دار افزایش داد ($P < 0.03$). افزون بر آن تجویز اکسی‌توسین پس از القای

نتایج شمارش سلول‌های زایا نیز نشان داد که تعداد سلول‌های اسپرماتوگونی، اسپرماتوسیت اولیه پره لپتون، اسپرماتیدهای گرد و اسپرماتید دراز در گروههای تفاوت معنی‌دار ندارند؛ هرچند تعداد سلول‌های اسپرماتوسیت اولیه پاکی تن در گروههای زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد در مقایسه با کنترل به‌طور معنی‌دار کاهش یافته بود. $1/78\text{vs}11/69\pm 1/50$. $7/46\pm 1/78\text{vs}11/69\pm 1/50$. تجویز اکسی‌توسین حین القای ایسکمی-پرفیوژن مجدد در گروه ۵ به‌طور معنی‌دار باعث افزایش تعداد سلول‌های پاکی تن در مقایسه با گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد شده بود $7/46\pm 1/78\text{vs}10/52\pm 2/99$. $P < 0.05$. تجویز اکسی‌توسین به تنهایی یا پس از القای ایسکمی-پرفیوژن مجدد نتواست تغییری در تعداد سلول‌های نامبرده در مقایسه با گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد ایجاد نکند (جدول ۱). نتایج نمره جانسون نیز تاییدکننده یافته‌های کمی شمارش سلول‌های زایا بود؛ به این ترتیب که در گروههای زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد بلوغ اسپرماتوژن در مقایسه با گروه کنترل به‌طور معنی‌دار کاهش یافته بود $0.6\pm 0.08\text{vs}0.6\pm 0.11$. تجویز اکسی‌توسین به تنهایی اثری بر بلوغ

مقایسه با گروه دوم شود(جدول ۳).

ایسکمی-پرفیوژن مجدد نتوانست باعث تغییر معنی‌دار در

جدول ۲. تاثیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد و اکسی‌توسین بر متغیرهای مورفومتری و نمره جانسون لوله‌های سمتی نیفروس بیضه موش صحرایی بالغ

گروه‌ها	قطر مجر(μ)	ضخامت اپی‌تیلیوم ژرمنیال(μ)	قطر لوله سینیفروس(μ)	نمره جانسون
کنترل	۸۲/۶±۰/۰۸	۱۵۹/۱±۳۵/۳۳b *	۳۰۵/۵۵±۳۰/۵۵b *	۹/۰۶±۱/۰۸b *
IRL	۱۲۳/۸±۲۵/۸ a *	۷۶/۸۵±۵/۹۵a *	۲۳۷/۹۵±۳۵/۰۰a *	۷/۹۴±۰/۱۱a *
OT	۱۴۵/۲۰±۲۵/۴۱a *	۱۰۸/۶±۳/۵۵	۲۹۹/۷۵±۲۰/۶۸	۹/۱۴±۰/۲۶b *
OTA	۱۵۴/۵۵±۰/۰۵۴a *	۱۳۵/۹±۵/۰۴۳	۲۹۳/۱۵±۴۰/۰۵۸	۸/۵۴±۰/۳۹
OTD	۱۳۳/۶±۲۰/۲۴ a *	۱۳۹/۴۵±۳۰/۱۸b *	۲۸۸/۲۰±۵۰/۹۹	۹/۵۵±۰/۶۵b *

کلیه داده‌ها بصورت میانگین ± انحراف معیار بیان شده‌اند. a: مقادیر معنی‌دار در مقایسه با کنترل (P<0.01). b: مقادیر معنی‌دار در مقایسه با IR (P<0.04). IR: ایسکمی-پرفیوژن مجدد. OT: اکسی‌توسین. OTA: اکسی‌توسین بلافاراصله بعد از القای پرفیوژن مجدد. OTD: اکسی‌توسین در حین القای ایسکمی

جدول ۳ اثر ایسکمی-پرفیوژن مجدد و اکسی‌توسین بر پروفایل هورمون‌های جنسی موش صحرایی نر بالغ

گروه‌ها	FSH(mIU/ml)	LH(IU/L)	تستوسترون(ng/ml)
کنترل	۲۳۹/۰۸±۹/۰۵	۳/۶۶±۰/۲۹	۳/۲۶±۰/۱۹
IR	۲۳۰/۴۲±۷/۵۵	۳/۳۲±۰/۵۲	۲/۵۴±۰/۷۹
OT	۲۳۶/۹۳±۷/۵۳	۳/۴۵±۰/۴۵	۳/۰۹±۰/۲۲
OTA	۲۲۱/۴۵±۴/۱۰	۳/۴۹±۰/۵۸	۲/۹۴±۰/۷۸
OTD	۲۱۹/۱۴±۱۸/۷۸	۲/۷۹±۰/۶۸	۲/۵۳±۰/۴۱

کلیه داده‌ها بصورت میانگین ± انحراف معیار بیان شده‌اند. IR: ایسکمی-پرفیوژن مجدد. OT: اکسی‌توسین بلافاراصله بعد از القای پرفیوژن مجدد. OTD: اکسی‌توسین در حین القای ایسکمی

هیپوتalamوس-هیوفیز-گناد ندارد. در حالی که تجویز $\mu\text{g/kg}$ اکسی‌توسین بی‌درنگ پس از ایسکمی-پرفیوژن مجدد باعث بهبود کیفیت اسپرماتوژن بدون تاثیر بر هورمون‌های جنسی شد. آسیب ایسکمی-پرفیوژن مجدد با مکانیسم‌های مختلفی مانند افزایش ROS، تولید و آزاد کردن عوامل التهابی و همچنین آزاد شدن آبشاری آنزیم‌های پیش برنده آپوپتووز مثل کاسپازها به دنبال کاهش جریان خون (۶۰) باعث آسیب‌بافتی می‌شود. پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که میزان شدت آسیب بافت زیر ایسکمی با مدت و درجه پیچش ارتباط مستقیم دارد (۲۲). به طوری که لوئی و همکاران نشان دادند که ۴۵ دقیقه ایسکمی تنها آسیب متوسطی بوجود می‌آورد (۲۳). کرسور و همکاران در مطالعه‌ای که ایسکمی را به مدت ۱ ساعت و پرفیوژن مجدد را به مدت ۲۴ ساعت القا کردند، دریافتند که این مدت ایسکمی و پرفیوژن مجدد باعث آسیب بافت بیضه می‌شود (۲۴). فیلهو و همکاران نیز در مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۲، نشان دادند که ایسکمی و پرفیوژن

در مورد تغییر پروفایل‌های آندروژنی دیده شد که میزان هورمون‌های تستوسترون، LH و FSH در گروه کنترل به ترتیب $۳/۲۶±۰/۱۹$ بود. این مقادیر در گروه تحت درمان با اکسی‌توسین نیز $۳/۰۹±۰/۲۲$ و $۳/۴۵±۰/۴۵$ بودند. این مقادیر در گروه کنترل معنی‌دار نبود. هورمون‌های نامبرده در دیگر گروه‌ها یعنی زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد و ترکیب اکسی‌توسین+ایسکمی پرفیوژن مجدد در حین و بی‌درنگ پس از القای ایسکمی نیز از نظر آماری در مقایسه با کنترل یا گروه زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد تفاوت معنی‌دار نشان نداد (جدول ۳).

بحث و نتیجه‌گیری

نتیجه این پژوهش نشان داد که آسیب ایسکمی و به دنبال آن برقراری جریان خون به مدت ۲ ساعت باعث کاهش کیفیت اسپرماتوژن می‌شود، اما این کاهش کیفیت تاثیری بر محور

دنبال آن افزایش رادیکالهای آزاد و همین‌طور آزاد شدن آبشاری از آنزیم‌های پیش برنده آپوپتوز مثل کاسپازها، Bax و Casp باشد(۲۹). هورمون اکسیتوسین که پیش‌تر به عنوان هورمونی موثر در رفتارهای جنسی شناخته می‌شد به تازگی به عنوان یکی از عوامل ضدالتهاب و آنتی‌اکسیدان در پژوهش‌های زیادی استفاده می‌شود(۳۰ و ۳۱). مشابه مطالعه فعلی ما، تاگتپ و همکاران در سال ۲۰۰۷ اثر محافظتی اکسیتوسین را بر کلیه‌ی زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد مشاهده کردند(۲۵). ارکانی و همکاران اثر اکسیتوسین خارجی را بر ماهیچه اسکلتی زیر ایسکمی-پرفیوژن مجدد بررسی و گزارش کردند که دریافت اکسیتوسین پیش و در طی ایسکمی با اثر آنتی‌آپوپتویک اثر محافظتی دارد(۱۷). در مطالعه دیگری توسط همان پژوهشگر در سال ۲۰۱۳ بر ایسکمی-پرفیوژن مجدد مثانه نیز اثر محافظتی اکسیتوسین بر ایسکمی-پرفیوژن مجدد دیده شد(۱۸). علیزاده و همکاران طی مطالعات متعددی به بررسی اثر اکسیتوسین در فرایند ایسکمی-پرفیوژن مجدد پرداختند و در همه آنها به اتفاق، اثر آنتی‌اکسیدان (۱۵)، ضدالتهاب (۳۰) و آنتی‌آپوپتویک (۲۶) آن را گزارش کردند. در پژوهش ما در گروه زیر ایسکمی تعداد سلول‌ها کاهش یافت که با یافته‌های مورفومتری و جدول جانسون مطابقت داشت. لازم به ذکر است تجویز اکسیتوسین چه در گروه ۴ که در حین القای ایسکمی و چه در گروه ۵ که بی‌درنگ پس از القای پرفیوژن مجدد تجویز شد لوله‌های سمتی نیفروس در مقایسه با گروه دوم بهتر حفظ شدند. هر چند که این آثار در گروه ۵ در مقایسه با گروه ۴ بیشتر و روشن‌تر دیده شد. شاید این تغییر را بتوان اینگونه توجیه کرد که خود پرفیوژن مجدد که با برقراری جریان خون و اکسیژن همراه است، شرایط را برای سلول‌های التهابی بهتر کرده، باعث آسیب بیشتر بافت می‌شود(۳۱). نظر به این که هورمون اکسیتوسین به نوعی ماده آنتی‌استرس نیز محسوب می‌شود لذا تجویز آن هنگامی که سلول‌های هنوز وارد مرحله نهائی استرس نشده می‌تواند بهتر و مؤثرتر عمل کند(۲۹ و ۳۰).

به طور چکیده نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تجویز کوتاه‌مدت اکسیتوسین اگرورژن به میزان $0.03\text{ }\mu\text{g/kg}$ در حین

مجدد به مدت ۱ ساعت نتیجه‌ای مشابه پژوهش‌های قبلی بوجود می‌آورد(۳۱). مطالعه‌ما نیز موازی با مطالعات قبلی نشان داد که ایسکمی به مدت ۲ ساعت و به دنبال آن پرفیوژن مجدد به مدت ۱ ساعت باعث کاهش نمره جانسون، افزایش ادم بافتی و کاهش ضخامت اپی‌تیلیوم ژرمینال می‌شود. اسپرماتوژنر روند بسیار دقیق و منظمی است که توسط گنادوتروپین‌ها و آندروروژن‌ها به‌ویژه تستوسترون تنظیم می‌شود. در مورد تغییر سطوح پروفایل‌های آندروروژنی گزارش‌های متناقضی وجود دارد به‌طوری که مارکو و همکاران در مطالعه‌ای انسانی، بین سال‌های ۱۹۸۹ تا ۲۰۰۲، بر ۶۴ بیمار که در مراحل مختلف درمان پس از پیچش مانند درمان کامل، برداشتی بیضه و بازکردن پیچش قرار داشتند با متوسط زمان ایسکمی ۷ ساعت مشاهده کردند میزان پروفایل آندروروژن در محدوده طبیعی قرار دارند(۲۵). در مطالعه دیگری در سال ۲۰۱۰ بر ۲۰ بیمار، پنج سال پس از ایسکمی نیز تغییری در پروفایل‌های آندروروژنی دیده نشد(۲۶). همچنین، یانگ و همکاران در سال ۲۰۱۱ در مطالعه‌ای گذشته نگر بر ۱۱۸ بیمار، ۲۰ سال پس از پیچش بیضه و درمان‌های مختلف، مشاهده کردند که پروفایل‌های آندروروژنی در محدوده نرمال قرار دارند(۲۷). این درحالی است که ویسر و همکارش در مطالعه‌ای مروری بر عملکرد بیضه پس از پیچش طناب اسپرماتیک در سال ۲۰۰۳ به این نکته اشاره کردند که عملکرد هورمونی بیضه پس از پیچش خیلی خوب حفظ شده مگر در پیچش‌های بیشتر از ۸ ساعت یا آتروفی بیضه که منجر به افزایش میزان FSH و LH شده است(۲۸). اما ترنر و همکاران در مطالعه‌ای در سال ۲۰۰۵ نشان دادند که مدت کم پیچش یا درجه کمی از پیچش بیضه هم می‌تواند منجر به کاهش معنی دار تولید آندروروژن‌های بیضه در درازمدت شود. این تاثیر با درجه پرفیوژن مجدد بی‌درنگ پس از ترمیم پیچش مرتبط بود(۲۷). در این مطالعه نیز با این‌که کاهش کیفیت اسپرماتوژنر دیده شد ولی تاثیری بر محور هیپوپotalamo-hypofysis-گناد نداشت به‌طوری که در گروه ایسکمی-پرفیوژن مجدد میزان تستوسترون کاهش پیدا کرد ولی معنی دار نبود که این کاهش کیفیت اسپرماتوژنر با توجه به تغییر نیافتن پروفایل‌های آندروروژنی چه بسا ناشی از کاهش جریان خون، به

استفاده کرد و چه بسا با کمک این عامل تا حدی از بروز نازائی مردانه مرتبط با پیچش بیضه کاست. این مقاله با استفاده از داده‌های یک پایان‌نامه در دانشگاه علوم پزشکی گیلان به نگارش درآمده است. نویسنده‌گان اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

ایسکمی یا پس از القای پروفیوژن مجدد باعث محافظت لوله‌های سمی نیفروس بافت بیضه بدون تاثیر بر محور هیپوتalamوس- هیوفیز- گناد می‌شود. شاید بتوان در آینده با آزمودن بیشتر در سایر گونه‌های حیوانی و اطمینان از غیرزیانبار بودن برای به بافت‌های انسانی از اکسی‌توسین به عنوان عاملی کمکی کاهش عوارض ناشی پیچش بیضه

منابع

- Wei S, Yan Z, J Z. Curcumin Attenuates Ischemia-Reperfusion Injury in Rat Testis. *Fertil Steril* 2009;90(1):271-7.
- Wei S, Yan Z, J Z. Psoralea Corylifolia Protects Against Testicular Torsion/Detorsion-Induced Ischemia/Reperfusion Injury. *Journal of Ethnopharmacology* 2011;137:568-74.
- Wei S, Yan Z, J Z. Protective Effect of Rutin on Testicular Ischemia-Reperfusion Injury. *Journal of Pediatric Surgery* 2011;46:1419-24.
- Pedrosa RC, De Bem A, Locatell C, Curi-Pedrosa R, Geremias R, Filho D. Time Dependent Oxidative Stress Caused by Benznidazole. *Redox Rep* 2001;6:265-70.
- Cutrin JC, BA, Zingaro B, Corvetti G, Poli G. In Situ Determination by Surface Chemiluminescence of Temporal Relationships Between Evolving Warm Ischemia reperfusion Injury in Rat Liver and Phagocyte Activation and Recruitment. *Hepatology* 2000;31:622-31.
- Tugtepe H, Sener G, Biyikli KN, Yuksel M, Cetinel S, Gedik N, et al. The Protective Effect Of Oxytocin On Renal Ischemia/Reperfusion Injury In Rats. *Regulatory Peptides* 2007;140:101-8.
- Alizadeh AM, Faghihi M, Sadeghipour HR, Mohamadghasemi F, Khori V. Role Of Endogenous Oxytocin In Cardiac Ischemic Preconditioning. *Regulatory Peptides* 2011;167:86-90.
- Houshmand F, FM, Zahediasl S. The Role of Oxytocin on Cardiac Ischemia-Reperfusion-Induced Oxidative Stress in Rats. *Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism* 2011;12(6):633-40.[Text in Persian].
- Yamato M, Egashira T, H U. Application of In Vivo ESR Spectroscopy to Measurement of Cerebrovascular ROS Generation in Stroke. *Biol Med* 2003;35:1619-31.
- Akgur FM, Kilinc K, Aktug T, Olguner M. The Effect of Allopurinol Pretreatment Before Distorting Testicular Torsion. *J Urol* 1994;151:1715-27.
- Uvnas-Moberg K. Anti Stress Pattern Induced by Oxytocin. *News Physiol Sci* 1998;13:22-5.
- Assinder SJ, Carey M, Parkinson T, Nicholson HD. Oxytocin and Vasopressin Expression in the Ovine Testis and Epididymis: Changes with the Onset of Spermatogenesis. *Biol Reprod* 2000;63(2):448-56.
- Gonzalez F, Cutrin BS, Boveris J. Time Course and Mechanism of Oxidative Stress and Tissue Damage in Rat Liver Subjected to In Vivo Ischemia-Reperfusion. *J Clin Invest* 1993;91:456-64.
- Byrne MM, Rolf C, Depenbusch M, Cooper TG, Nieschlag E. Lack of Effect of a Single i.v. Dose of Oxytocin on Sperm Output in Severely Ligozoospermicmen. *HumReprod* 2003;18(10):2098-102.
- Assinder SJ, Rezvani A, Nicholson HD. Oxytocin Promotes Spermiation and Sperm Transfer in the Mouse. *Int J Androl* 2002;26(1):19-27.
- Faghihi M, Alizade AM, Khori V, Latifpour M, Khodayari S. The Role of Nitric Oxide, Reactive Oxygen Species, and Protein Kinase C in Oxytocin-Induced Cardioprotection In Ischemic Rat Heart. *Peptides* 2012;37:314-19.
- Erkanli SG, Erkanli K, Aydin U, Arbak S, Ercan F, Tuncdemir M, et al. Oxytocin Ameliorates Skeletal Muscle after Ischemia-Reperfusion Injury. *Surg Res* 2011;162:122-31.
- Erkanli SG, Erkanli K, Aydin U, Arbak S, Ercan F, Tuncdemir M, et al. The Protective Effect of Oxytocin on Ischemia-Reperfusion Injury in Rat Urinary Bladder. *Peptides* 2013;40:82-8.
- Imani H, Syiadat SF, Parivar K, Eftekhari Yazdi P, Rzazadeh Valojerdi M, A S. Autologus Transplantation of Intact Mouse Ovaries in Gluteus Superficialis Muscle. *Yakhteh Medical Journal* 2009;1(2):184-89.
- Johnsen SG. Testicular Biopsy Score Count: a Method for Registration of Spermatogenesis in Human Testis. *Hormone* 1970;1(1):2-25.
- Hess RA. Quantitative and Qualitative Characteristics of the Stages and Transitions in the Cycle of the Rat Seminiferous Epithelium: Light Microscopic Observations of Perfusion-Fixed and Plastic-Embedded Testes. *BIOL OF REPROD* 1990;43:525-42.
- Filho AU, Lnouye CM, Pontes JC, Silva VAC, Rodrigues S, Marques CH. Propofol Effects on the Morphology of Rat Testes Subjected to Testicular Ischemia_Reperfusion. *Acta Ciroe Rgica Brasileira* 2012;27(2):172-8.
- Lui RC LM, Herbold DR, Johnson FE. Tolerance of Rat Testis to Graded Periods of Total Circulatory Isolation. *JSurgOncol*. 1988;30:246-69).
- Kurcer Z, Ozbakis-Dengiz G, Baba F, Nurbanoglu Z. The Effects of Statins on Testicular Ischemia Reperfusion-Induced Histopathologic Injury. *Ulusal Farmakoloji Kongresi*. 2012;21:19-21.

25. Aarp MA, Vicentini FC, Cocuzza M, Hallak J, Athayde K, Lucon MA, et al. Late Hormonal Levels, Semen Parameters, and Presence of Antisperm Antibodies in Patients Treated for Testicular Torsion. *J of Andrology.* 2007;28(4):528-32.
26. Carmelo R, Pietro I, Teresa A, Pietro A, Mariella V, Silvio M, et al. Late hormonal Function After Testicular Torsion. *J of Pediatric Surgery.* 2010;45:411-13.
27. Yang C, Song B, Tan J, X L, G W. Testicular Torsion in Children: A 20-Year Retrospective Study in a Single Institution. *The Scientific World J.* 2011;11:362-68.
28. Visser AJ, Heyns CF. Testicular Function after Torsion of the Spermatic Cord. *B J U International.* 2003;92:200-03.
29. Al-Maghrebi M, Kehinde EO, Anim JT. Long Term Testicular Ischemia-Reperfusion Injury-Induced Apoptosis: Involvement of Survivin Down-Regulation. *Biochemand Biophysic Research Communications* 2010;395:342-47.
30. Alizade AM, Faghihi M, Sadeghipour HR, Mohamadghasemi F, Imani A, Houshman F, et al. Oxytocin Protects Rat Heart Against Ischemia-Reperfusion Injury Via Pathway Involving Mitochondrial ATP-Dependent Potassium Channel Peptides 2010;31:1341-45.
31. Yildirim A, Akkus M, Ersay AR, Nergiz Y, Baran OP. The Effect of Melatonin on Ductus Epididymis Unilateral testicular torsion in Rats. *Sudi Med J* 2007;28 288-01).

Protective Effect of Oxytocin on Quantitative and Qualitative Spermatogenesis Parameters in Rat's Testis Under Ischemia-Reperfusion

Ghasemnaghad RMSc¹- *Mohammadghasemi F(PhD)²- Faghani M(PhD)²- Bahadori MH(PhD)²

*Corresponding Address: Cellular & Molecular Research Center, Guilan University Of Medical Sciences, Rasht-Iran
Email: parsahistolab@gmail.com

Received: 17 Feb/2014 Accepted: 20 jul/2014

Abstract

Introduction: Oxytocin is a nonpeptide hormone affecting the level of cell stresses.

Objective: The aim of this study was to investigate protective effect of exogenous oxytocin on quantitative and qualitative spermatogenesis parameters in rat's testis under ischemia-reperfusion.

Materials and Methods: In this experimental study,twenty-eight adult wistar albino rats were randomly divided into five groups: 1: controls 2: Ischemia-Reperfusion (IR) 3: oxytocin (OT) 4: oxytocin during induction of Ischemia (OTD+IR) 5: oxytocin after induction of IR (OTA+IR). Testicular ischemia was achieved by torsion of the left testis 720° clockwise for 2 hours. Two hours after ischemia, torsion was removed and reperfusion was performed. Oxytocin was administered in a dose of 0.03µg/kg intraperitoneally. Oxytocin was administered in groups under treatment. Three hours after surgery left testis was removed and evaluations were made by Jhonson's score, radioimmunoassay (RIA), and histomorphometry for quantitative and qualitative study of spermatogenesis and sex hormones.

Results: Induction of ischemia-reperfusion in group2 induced marked degeneration of germ cells, edema and blood vessels congestion in testis. The height of germinal epithelium and jhonson's score and pachyten spermatocyte numbers were reduced significantly ($p<0.01$). However, serum levels of sex hormones were not affected. OT in both groups of OTA+IR and OTD+IR ameliorated quantitative and qualitative parameters ($p<0.05$).

Conclusion: The present study showed administration of 0.03µg/kg oxytocin has protective effects on both qualitative and quantitative parameters of spermatogenesis in testis under or after occurrence of ischemia. These effects probably are through reduction of cell stresses without any effect on hypothalamic-pituitary-gonadal axis

Conflict of interest: non declared

Key words: Ischemia-Reperfusion Injury/ Oxytocin/ Sex Hormones/ Testis

Journal of Guilan University of Medical Sciences, No: 92, Pages: 53 -62

Please cite this article as: Ghasemnaghad R, Mohammadghasemi F, Faghani M, Bahadori MH. Protective Effect of Oxytocin on Quantitative and Qualitative Spermatogenesis Parameters in Rat's Testis Under Ischemia-Reperfusion. J of Guilan University of Med Sci 2014; 23(92):53 -62. [Text in Persian]

1. Student Research Center, Guilan University Of Medical Sciences, Rasht, Iran

2. Cellular & Molecular Research Center, Guilan University Of Medical Sciences, Rasht, Iran